

שיחת השבוע

חב"ד
צעירי
אגודת
חב"ד
כל העם לכל אחד

785 סניפים,
בתי חב"ד,
ברחבי הארץ

יש חדש

שבת הילולא

בשבת זו, י' בשבט, חל יום ההילולא של הרבי הקודם מליובאוויטש, אדמו"ר הרי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון), שנסתלק בשנת תש"י. נהוג לעלות לתורה בשבת זו, וכדי לאפשר לכל הקהל לעלות, עושים מנייני קריאה נוספים. כמורכב לומדים פרקים ממאמר החסידות האחרון של בעל ההילולא ('באתי לגני'). בכל בתי כנסת חב"ד יהיו בע"ה השבת התועדויות מיוחדות. בתי חב"ד רבים ברחבי הארץ מארגנים התועדויות גדולות במוצאי שבת קודש, ברוב עמ.

בית הרבי

בית אגודת חסידי חב"ד בארץ, הבית שנבנה בכפר חב"ד בדוגמת בניין '770', בית מדרשו של הרבי – מזמין את הציבור לבוא לקראת י' בשבט ובמוצאי השבת להתפלל בהעתק 'חדרו' של הרבי ולשגר את הבקשות וה'פדיונות' לציון הקדוש. לתיאום קבוצות: 054-8113770.

לומדים תניא

בית חב"ד המרכזי בבאר-שבע מגיש את 'לומדים תניא' – חמישה כרכים ובהם 112 שיעורים מובנים ועשירים על חלקו הראשון של התניא, פרקים א"ג. השיעורים נועדו הן ללימוד עצמי הן כחומר למסירת שיעור. כעת במבצע מסובסד מיוחד – 100 ש"ח בלבד (במקום 200). הזמנות בטל' 08-6233197, או בהודעת ווטסאפ 052-3632820.

לחוש אכפתיות לכל יהודי

כיום הגישה הזאת נראית טבעית, אבל זה אופייה של מהפכה, שבסופה הדברים שחוללה נעשים מובנים מאליהם. מנהיגים שהטמיעו דרך ראייה אחרת

מחוללי המהפכה. הרבי הרי"צ (יושב) ולצידו חתנו, הרבי מליובאוויטש

בשבת זו נציין את יום ההילולא י' בשבט, שבו נסתלק הרבי הרי"צ (רבי יוסף-יצחק שניאורסון) מליובאוויטש, והחלה להאיר שמשו של חתנו וממלא מקומו (רבי מנחם-מענדל שניאורסון) – הרבי מליובאוויטש.

שנות מנהיגותו של הרבי הרי"צ היו רצף מתמשך של מסירת נפש מול מציאות קשה ומאיימת. הוא קיבל את שרביט ההנהגה בשנים האיומות של השלטון הקומוניסטי ברוסיה, ועל אף אזהרות השלטונות פעל לשימור גחלת היהדות במרחבי רוסיה, עד שנאסר, הוגלה, ולבסוף שוחרר בתנאי שיעזוב את המדינה.

משם עבר לטווייה ולפולין, והוסיף לעמוד בחזית המאבק הקיומי של עם ישראל, עד שבאה השואה, והוא ניצל בניסי ניסים והגיע לארה"ב. אך במקום לנוח בחוף המבטחים פתח הרבי במערכה להחייאת היהדות באמריקה, והניח את היסוד למפעל השלוחים שאותו פיתח לממדי ענק חתנו וממלא מקומו.

חשיבה במושגי כלל ישראל

הקו המאפיין את שני המנהיגים האלה הוא תחושת האחריות לעם ישראל וחשיבה במושגים של כלל ישראל. אם ליהודי בשיקגו אין תפילין – שנתם תידד מעניהם. אם בני-זילנד אין מקווה טהרה – הם יהפכו עולמות לבניית מקווה. אם במרוקו חסרים מוסדות חינוך על טהרת הקודש – ישלחו שלוחים כדי שיקמו אותם.

כיום הגישה הזאת נראית טבעית, אבל זה אופייה של מהפכה, שבסופה הדברים שחוללה נעשים מובנים מאליהם. זה לא היה כך לפני שבעים ושמונים שנה. קהילות שעברו את הטלטלות הנוראות של אמצע המאה העשרים – המהפכה הקומוניסטית והשואה – ניסו לאסוף את השברים ולהשתקם. מי היה יכול לחשוב על צורכי כלל ישראל.

הרבי הרי"צ, ובעקבותיו חתנו וממלא מקומו, חוללו מהפכה בהטמיעם דרך ראייה אחרת, שבמרכז אחריות לכל יהודי באשר הוא. הם חנכו דורות לחוש אכפתיות ליהודי שאין לו תפילין, לבית יהודי שאין בפתחו מזוזה, למשפחה יהודית שמתקשה להשיג אוכל כשר, לילד יהודי שאין באזורו גן ילדים או בית ספר יהודי.

קריאה לכולנו

כיום עוד ועוד חוגים מאמצים את הדרך הזאת, אבל ראוי לזכור את מחוללי המהפכה, שמסרו את נפשם לטיפול תודעה זו ולהשרשתה בליבות אלפי צעירים. הם שחינכו דורות לנכונות לעזוב משפחה תומכת וקהילה מחבבת ולצאת למרחקים, מתוך אותה תחושת אחריות לכל יהודי.

י' בשבט מפנה קריאה אל כל אחד ואחת מאיתנו – להפנים יותר את תחושת האחריות הזאת. לא להסתפק בדאגה למשפחתנו ולמעגל הקרוב אלינו, אלא לחשוב על עוד יהודי הזקוק לעזרה, גשמית או רוחנית. אהבת ישראל אמיתית, אהבת חינוס, היא שתביא את הגאולה האמיתית והשלמה.

זמני השבוע

ירושלים	תל-אביב	חיפה	באר-שבע	אילת	ניו-יורק
16:21	16:42	16:30	16:44	16:46	16:39
17:40	17:41	17:39	17:42	17:44	17:42

שבת ישראל
קרם והזמנים

להזמנת קרם יהודי KEDEM

מי אשם באטימות הלב והמוח?

מכה אחר מכה ספג פרעה, וכאשר נראה היה שהפעם למד את הלקח וישהיר את בני ישראל – שב והקשה את ליבו. ערב מכת ברד התורה מספרת כי "וַיִּחַזֶּק ה' אֶת לֵב פְּרָעָה וְלֹא שָׁמַע אֶלֶהֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר ה' אֶל מֹשֶׁה" (שמות ט,ב).

העובדה שהקב"ה גרם לפרעה להתעקש ולהתבצר בסירובו איננה גורעת מאחריותו למעשיו, וכמוֹכֵן מהיכולת שניתנה לו לחזור בתשובה. בכך יש לימוד מיוחד הנוגע לכל יהודי, המתמודד עם 'פרעה' שבלב – עם יצר הרע – הגורם 'טמטום הלב' ו'טמטום המוח'; היינו שרגשותיו ושכלו של האדם נאטמים בפני אור הקדושה.

כאילו הוצב מחסום

אטימות הלב מתבטאת באדישות וחוסר עניין בעבודת ה'. האדם מתפלל, אבל אין הוא מרגיש חיות. במקום שהלב יפעם בהתרגשות ובלהט של קדושה, ויפיץ לכל הגוף את החוויה של עבודת

הבורא, הלב נשאר אטום כאבן. בהמשך 'טמטום הלב' גורר אטימות של המוח. האדם לומד תורה, ולא רק שברגע שהוא סוגר את הספר הלימוד נשכח ממנו, אלא שמלכתחילה אין אור התורה נקלט היטב במוחו.

עושה היהודי חשבון נפש ותוהה על מצבו. הוא מוצא שהתנהגותו היום הייתה טובה, ושלפי כללי ההלכה לא נפל בה פגם. ובכל זאת, מרגע קומו בבוקר, על אף היותו רענן לאחר שנת הלילה, הוא חש קושי בלימוד ובתפילה. מבחינה גשמית מצבו מצוין. הוא אוכל ושותה מתוך הרגשת טעם, ישן בלי הפרעות, ובענייני המסחר הוא חריף ומתוחכם. ואולם כשהוא פותח ספר קודש – כאילו הוצב בפניו מחסום.

אפילו פרעה יכול

טוען היהודי: המצב הזה אינו באשמתי! הקב"ה הכביד את ליבי! וכי ביכולתי להתווכח עם הקב"ה?! ובכן, טענה זו היא טענת שקר וכזב, וכפי שנאמר (משלי יט,ג) "אִנּוּלֶּת אָדָם תִּסְלַף דְּרָכּוֹ וְעַל ה' יִצָּף לְבָו". הסיבה שנענשת בכבוד הלב היא מפני שאתה גרמת למוחך וליבך להיאטם.

כלל גדול נאמר בספר התניא (פרק טו): "אי"

אפשר לרשעים להתחיל לעבוד את ה' בלי שיעשו תשובה על העבר תחילה, לשבֵר הקליפות שהם מסך המבדיל ומחיצה של ברזל. אי אפשר לפתוח את המוח ואת הלב לקב"ה אם אין עושים תשובה על העבר. ומי לנו גרוע מפרעה, המושל במצרים, "ערוות הארץ", שדיכא את בני ישראל ורצח את ילדיהם, שגם אחרי שה' הכביד את ליבו יכול היה לחזור בתשובה!

משה שבלב

גם אם הקב"ה הכביד את ליבך, רצונו שתתגבר על כך ותשוב בתשובה שלמה. אם נדבק כך משהו מבחינת 'פרעה', זכור שיש בתוכך בחינת 'משה', שהיא נקודת היהדות הנצחית שבנפש, ובכוחה אפשר להתחיל לחזור ולהתקרב לקב"ה.

פרשתנו נפתחת בציווי ה' אל משה "בֹא אֶל פְּרָעָה". פירוש הדברים הוא, שעל משה ללכת אל ביתו של פרעה. יש משמעות גדולה בכך שמשה הולך לביתו של פרעה, למקום שבו הקליפה היא בשיא תוקפה, מקום של טומאה. הליכה זו נועדה להשפיע על פרעה לחזור בתשובה, ועל התשובה אין שום הגבלות.

(תורת מנחם, כרך מב, עמ' 135)

אמרת השבוע

זה רצונו

באחת השנים האחרונות לחיי הרבי הרי"צ ביקר בארה"ב הרב הראשי לארץ ישראל, הרב יצחק אייזיק הרצוג, ושהה בחג השבועות בשכונת קראון הייטס בניו יורק. ביום השני של החג, שחל בשבת, לא הרגיש הרב בטוב לעת המנחה, ושלח שליח אל הרבי בבקשה לשלוח לו מניין.

הבחורים בישיבתו של הרבי לא רצו ללכת, מכיוון שרצו להתפלל עם הרבי. חתנו של הרבי, שכונה אז הרמ"ש, אמר לבחורים שזו בקשה של הרבי, ואז יצאו הבחורים אל הבית שבו שהה הרב. בקריאת התורה במנחה קראו את פרשת בהעלותך, והרב הרצוג אמר לבחורים שזו 'פרשה חב"דית', מכיוון שמדובר בה על הדלקת נרות, וזה מה שחסידות חב"ד עושה ברחבי העולם.

כשחזרו הבחורים וסיפרו את הדברים לרמ"ש, נהנה וחיך, ונתן לבחורים שיריים מסעודתו של הרבי הרי"צ.

בית ההלכה

המדור האהוב של הרב יוסף שמחה גימבורג, המגיש הלכות אקטואליות בגובה העיניים ובשפה פשוטה וברורה לכל נפש, עכשיו במאגר מפורסם שלוש כרכים

להזמנות במשלוח עד הבית: bit.ly/פנית-ההלכה

גאולת מצרים

מן המעיין

אותם, השלימו. וזה מרומז בפסוק (איוב כח,ג) "קץ שם לחושך".

(עיטורי תורה)

ליקוט הניצוצות

"וינצלו את מצרים" (יב,לו). בני ישראל ליקטו את כל ניצוצות הקדושה שהיו במצרים, ובכך השאירו אותה כמצולה שאין בה דגים.

(תורה אור)

מה נשאר

ידוע שבכל דבר בעולם טמון ניצוץ אלוהי המחייה ומקיימו. אם בני ישראל הוציאו את כל ניצוצות הקדושה ממצרים, הייתה מצרים צריכה להתבטל לגמרי, וכיצד הוסיפה להתקיים? אלא שבני ישראל ביררו רק את הניצוצות שנדרשו לברר, ולא את הניצוצות שניתנו למצרים לצורך קיומה.

(שיחות קודש)

הטבע ככלי ביד ה'

התרבות המצרית דגלה בפולחן כוחות הטבע, המגיעים לשיאם בחודש האביב, שבו הטבע פורח בכל הדרו. לכן בחר הקב"ה בחודש זה דווקא להוצאת ישראל ממצרים, כדי להראות לעין כול שהטבע הוא כלי ביד ה' ואין לו שום כוח לעצמו. (הרבי מליובאוויטש)

חיבת המצווה

"משארותם צרורות בשמלותם" (שמות יב,לד). בהמשך נאמר שבני ישראל שאלו מהמצרים "כלי כסף וכלי זהב ושמלות", ורש"י מבאר שהשמלות היו חשובות להם מן הכסף והזהב. החשיבות נבעה מכך שבני ישראל צררו בשמלות את המצות, וחביבות המצווה היא שהעלתה את חשיבותן.

(רבי ישראל ממודיץ)

זהירות מ'משה'

"כי גורשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה" (שמות יב,לט). רמז לחמץ בפסח ב'משה', כי "לא יכלו להתמהמה", אף לא לרגע קט, שכבר היו במ"ט שערי טומאה.

(ישמח משה)

אפילו לא רגע

ברגע האחרון של הגלות חשו בני ישראל שאין להם שום אפשרות להישאר במצרים ולו רגע אחד, ולכן הייתה היציאה בחיפזון כזה.

(הרב יעקב משה חרל"פ)

הלילות השלימו

"ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלושים שנה וארבע מאות שנה" (שמות יב,מ). מהירידה למצרים ועד היציאה ממנה עברו רד"ו (210) שנה בלבד, והיה חסר ק"ץ (190) שנה. אלא נאמר במדרש שהלילות, שגם בהם שעבדו

לוח יומי ללימוד הרמב"ם כתקנת הרבי מליובאוויטש

יום בשבוע	ש"ק י' שבט	א'	ב'	ג'	ד'	ה'	ו'
ג' פרק י' ליום	הל' זכיה ומתנה פרק א'ג	פרק ד"ו	פרק ד"ט	פרק י"ב	הל' סנינים פרק א"ז	פרק ד"ו	פרק ז"ט
פרק א' ליום	הל' איסורי ביאה פרק י"ד	פרק טו	פרק טז	פרק י"ז	פרק יח	פרק יט	פרק כ

מעוניינים לקבל את השיעור לנייד? שלחו הודעת ווטסאפ למספר 058-7554144 וקבלו מדי יום את השיעור שבחרתם • להאזנה לשיעור בג' פרקים: 03-3062770

השלמת המלאכה

שביעיין חביבין. למספר שבע משמעות רבה. הוא מייצג את המעגל השלם של הבריאה – השביעי חותם את השישה שלפניו. אפשר לראות זאת בתהליך הבריאה – העולם נברא בשישה ימים, והיום השביעי, השבת, שהיא קודש לה, סוגר את המעגל. גם במבנה החומר רואים זאת: החומר עצמו מורכב משישה צדדים – מזרח, מערב, צפון, דרום, מעלה ומטה, והשביעי מייצג את הכוח האלוקי שמתלבש בהם.

המדרש (ויקרא רבה פרשה כט"א) קובע כלל: "כל השביעיין חביבין לעולם", ובהמשך נמנית שורת דברים שבהם בולטת חביבותו של השביעי: השבת, שנת השמיטה, שנת היובל (הסוגרת שבע שמיטות), הרקיע השביעי, משה רבנו (השביעי לאברהם אבינו) ועוד.

למספר זה חשיבות מרכזית גם בתיקונו של העולם. על הפסוק (שיר השירים ה,א) "באתי לגני אחותי כלה", אומרים חז"ל (במדרש רבה על הפסוק) שהקב"ה אמר זאת בעת מתן תורה, כשירדה השכינה למטה. חז"ל מדייקים: "לגן אין כתיב כאן, אלא לגני", כלומר, למקום שכבר היה בו בעבר. שכן השכינה כבר הייתה בעולם הזה בראשית הבריאה, ומפני החטאים הסתלקה ועלתה למעלה, עד ששבה וירדה במעמד הר סיני.

המדרש מפרט שבעה דורות שסילקו את השכינה, ואחר-כך עמדו שבעה צדיקים ובתהליך הדרגתי החזירו אותה למטה. אברהם הורידה מהרקיע השביעי לשישי, יצחק – לחמישי, יעקב – לרביעי, לוי – לשלישי, קהת – לשני, עמרם – לרקיע הראשון, ומשה רבנו הורידה לארץ, במעמד הר סיני. רואים אפוא שתיקון הבריאה והחזרת השכינה למטה קשורים לדור השביעי דווקא, המסיים את עבודת הדורות שלפניו.

הדור השביעי. במאמר החסידות הראשון שהשמיע הרבי מליובאוויטש, בי' בשבט תשי"א, הקביל בין שבעת הדורות, מאברהם אבינו ועד משה רבנו, שהורידו את השכינה למטה, לשבעת הדורות של חסידות חב"ד. הרבי דייק בלשון חז"ל "כל השביעיין חביבין" ולא "כל החביבין שביעיין", ומזה משמע שעיקר חביבותו של השביעי היא בעצם היותו שביעי: "חביבותו אינה מצד עניין התלוי בבחירתו, רצונו ועבודתו, כי אם בזה שהוא שביעי, שזה בא מצד התולדה".

זה דורנו, הדור השביעי, שצריך לסיים את עבודת הדורות הקודמים ולהביא את הגאולה. ובלשון הרבי: "זה תובעים מכל אחד ואחד מאיתנו, דור השביעי, דכל השביעיין חביבין. דעם היות שזה שאנחנו בדור השביעי הוא לא עליפי בחירתנו ולא עלידי עבודתנו, ובכמה עניינים אפשר שלא כפי רצוננו, מכל מקום הנה כל השביעיין חביבין, שנמצאים אנחנו בעקבתא דמשיחא, בסיומא דעקבתא, והעבודה – לגמור המשכת השכינה, ולא רק שכינה כי אם עיקר שכינה, ובתחתונים דווקא".

סובלים מאקדמה / פסוריאזיס / גרד שלא עובר / מחלות עור אחרות?
האם שמעתם על הפטנט הישראלי מיביום?

די לסבול! יש פרוביוטיקה חדשנית לעור!

שירות לקוחות: 058-5554181
להזמנות באתר: www.mibiome.co.il

לרשימת בתי מרקחת וחנויות טבע ברחבי הארץ: mibiome.co.il/points-of-sale

בס"ד

הזמן גרמא

לקראת הילולת בעל
ה'מתוק מדבש' זי"ע

מצטרפים
לעשרות האלפים
המתענגים ומתעלים

בלימוד והבנת
הזהר הקדוש

עם הפירוש הנפלא

מתוך מדבש

שנתקבל בכל תפוצות ישראל

זה הזמן לגלות
את מתיקות האור!

הזרנו מני פני
הסגולה
הותיקה
לשמירה
בבית!

ימים אחרונים!
תנאים מיוחדים להילולא
עד י"ד שבט בלבד

מוקד ההילולא:

1800.350.330

מסע הצלה בלתי־נתפס

לו בשעתו כי יעשה כל שביכולתו אם יתעורר מקרה מסוים שיהודי אמריקה ימצאו בו עניין. פל החליט לפרוע עכשיו את ההבטחה של ידידו.

וולת נענה לאתגר הכבוד. הוא החליט לפעול בחשאי. האדם שבו היה יכול לבטוח היה האדמירל וילהלם קנריס, ראש המודיעין הגרמני.

וולת הכניס את קנריס בסוד העניין, והלה הסכים להירתם לפעולת החילוץ. למשימה המיוחדת גייס קנריס שלושה גרמנים בעלי שורשים יהודיים למחצה, ואת ראש משרד המודיעין בוורשה.

בהוראתו יצאו הארבעה למסע חיפושים אחר הרבי. המשימה לא הייתה פשוטה. בשל ההפגזות החליפו הרבי ופמלייתו מדי פעם בפעם את מקום מסתורם. יהודים ברחוב שנשאלו מפי הקצינים הגרמנים היכן הרבי מליובאוויטש מסתתר, מילאו פיהם מים ונמלטו באימה. הם היו בטוחים שהגרמנים מבקשים את נפשו של הרבי. המסר הועבר בחזרה לאמריקאים, ואלה העבירוהו לרב ג'ייקובסון. זה יידע את פמלייתו של הרבי כי קצינים גרמנים מנסים לאתרם כדי להצילם.

בי"ג בכסלו ת"ש נוצר המפגש המיוחד. הקצין בלוח מצא את הרבי, שמצבו הבריאותי לא היה טוב. כך החל מסע בלתי־אמון, שבו הרבי נכנס תחילה לתוך לועי הארי, לתוככי ברלין, בדרך ללשוויה.

בדרכם נאלצו להתמודד עם אי־ספור מחסומים של האס־אס. הרבי, רעייתו ואימו נסעו במכונית, ושאר חברי הפמליה ישבו במשאית. בכל הפעמים הצליח בלוח להרשים את החיילים, חוץ מאותו מחסום המתואר בראשית הדברים, שבו כמעט נסחט ההדק על הרבי ופמלייתו.

דרך ייסורים מקבילה התנהלה בכל הקשור לקבלת אשרות הכניסה לארה"ב. זו הושלמה כשבועיים לאחר שהרבי הגיע בשלום לריגה.

עשרה ימים נמשך מסע ההפלה של הרבי ומלווי לארה"ב. בט' באדר שני דרכו רגליו על אדמת אמריקה, כאשר המוני חסידים ואוהדים מקדמים את פניו בהתרגשות עצומה.

רק מתי מספר ידעו על מסכת התלאות שחווה הרבי ועל פעולת ההצלה הנועזת והמאמצים האדירים שהושקעו כדי להגיע לרגע הזה.

(על־פי 'להציל את הרבי')

השופט לואיס ברנדייס, שתשע שנים קודם לכן פגש את הרבי בעת ביקורו בארה"ב, ואף ארגן פגישה בין הרבי לנשיא הווקר.

בי"ח בתשרי ת"ש פנה בריינדס אל שר

הרבי הרי"צ בבואו לארה"ב, אחרי מסע ההצלה הדרמטי

**יהודים ברחוב שנשאלו
מפי הקצינים הגרמנים
היכן מסתתר הרבי
מליובאוויטש, מילאו פיהם
מים ונמלטו באימה. הם
היו בטוחים שהגרמנים
מבקשים את נפשו**

המשפטים האמריקאי, בנג'מין כהן, מיועציו הקרובים של רוזוולט. הלה העביר את הפנייה אל רוברט פל, עוזר לראש החטיבה לעניינים אירופיים במשרד החוץ האמריקאי.

פל הכיר את הלמוט וולת, מומחה לתעשייה וחבר המפלגה הנאצית. השניים נפגשו שנה קודם לכן, ונרקמו ביניהם קשרי ידידות. וולת הבטיח

קצין האס־אס הביט בתדהמה בקבוצת היהודים שהצטופפה במשאית. "קיבלתי פקודה מהאגודה (המודיעין הצבאי הגרמני) לקחת את היהודים האלה לברלין", אמר לו ארנסט־פרידריך־בנימין בלוח, קצין המודיעין הגרמני.

קצין האס־אס לא השתכנע. "למה האגודה מתעניין ביהודים חרדים? צריך לירות בהם!", צרח לעבר קבוצת החסידים, בעודו מכוון את רובהו לעברם. אלה היו פמליית החסידים שבראשה נסע רבי יוסף־יצחק שניאורסון, האדמו"ר השישי בשושלת חב"ד.

שרשרת האירועים נפתחה בבוקר י"ז באלול תרצ"ט (1.11.1939). תלמידי הישיבה החב"דית באוטווצק שבפולין התעוררו לקול פיצוצים עזים. צבא הנאצים יימח שמם פלש לפולין.

הרבי יעץ לתלמידים לצאת מייד מפולין. הסכנה באוטווצק הייתה גדולה, והרבי יצא עם משפחתו וקומץ תלמידים לוורשה, בתקווה להמשיך משם הלאה.

בהגיעו לשכונה יהודית בצפון ורשה החליט הרבי להישאר שם בינתיים ולסייע לתלמידים נוספים להימלט למדינות ניטרליות. את הגבול עם ליטא סגרו הסובייטים רק בהמשך, ועד אז הספיקו אלפי תלמידי ישיבה, ובהם רבים מתלמידי 'תומכי תמימים' החב"דית, להימלט. אבל הרבי, שהתקשה לצעוד מרחקים גדולים ברגל, נותר לכוד בוורשה.

יומיים לפני ראש השנה התרחשה הפגזה קשה ביותר באזור הזה של העיר. הרבי מצא מקלט במרתף שרעד מעוצמת הפיצוצים. עם כניסת החג התאספו כאלף יהודים סביב הבית שבו שהה הרבי. כולם רצו להיות קרובים אליו.

במהלך שני ימי החג הפציצו מטוסי גרמניה את השכונה היהודית של ורשה ללא רחם. הרבי ומלווי נאלצו לעבור ממקלט למקלט. באווירה נוראה זו נערכו גם תפילות יום הכיפורים. בט"ו בתשרי ת"ש נכנעה ורשה.

בכל אותם ימים לחצו חסידי הרבי בארצות הברית על ממשלתם לפעול לחילוץו של הרבי. בראשם עמד הרב ישראל ג'ייקובסון, מנהל אגודת חסידי חב"ד באמריקה.

מסכת הקשרים הובילה עד שר החוץ, קורדל האל, שאבי אשתו היה יהודי. בכירים נוספים במסדרונות השלטון פעלו בעניין. אחד מהם היה

זו המשימה שלנו
דמי ניהול בפנסיה = 80% הנחה
1.3% בשווק | 0.13% בצבירה
(חיסכון של כאלף בשנה)

חיסכון
להצטרפות מהירה צרו קשר <
077.444.7777

צריך לעשות הכל שיהיה בסדר

גפןבסד
ביטוח ופנסיה למנוח הורדי

basad.co.il

בראות | פנסיה | רכב | דירה | ביטוח חיים | נסיעות לחו"ל | משכנתא

חורף.
ליל שבת.
תה מפנק.

גל אורן לרנרט

החורף כבר כאן ואיתו לילות שבת הארוכים.
התקדמו לבר המים ההיברידי נעם 2, שיאפשר לכם
ליהנות ממים חמים וקרים למהדרין לאורך השבת.

מוקד הזמנות:

077-230-47-57

נעם
מבית אפיקים שבת

רציתי לשאול

עם הרב מנחם מענדל גרונר
מראשי ישיבת תומכי תמימים קריית גת

מדוע מכתב לבקשת ברכה שכותבים לרבי מכונה 'פדיון נפש'?

מראשית ימיה של תנועת החסידות התפתח נוהג בקרב החסידים לכתוב לרבם מכתב, המכונה 'פתקה' או 'קוויטל', שבו הם מזכירים לפניו את עצמם ואת בני ביתם, בבקשה שיתפלל בעבורם.

נוסף על המכתב ובו השמות לברכה נהגו החסידים לצרף סכום כסף לצדקה, דמי 'פדיון נפש', וכך קיבל המכתב את הכינוי 'פדיון נפש' (או 'פ"נ' בראשי תיבות). אבל באמת העיקר הוא כלשון אברהם אבינו "תן לי הנפש".

כתיבת 'פדיון נפש' נעשית מתוך רצינות רבה. נוהגים ליטול ידיים תחילה ולתת צדקה. המתפללים בחגירת אבנט חוגרים עצמם באבנט קודם הכתיבה. לפני הכתיבה מהרהרים בתשובה ומקבלים קבלה טובה או הידור מצווה נוסף.

ל'פדיון נפש' נוסח מיוחד, הנבדל

מ'פדיון נפש' נוסח מיוחד, הנבדל

מ'פדיון נפש' נוסח מיוחד, הנבדל

הלכה למעשה

הרב יוסף גינזבורג
רב אזורי, עומר

משמעות ט"ו בשבת

במובן זה לא חל עכשיו שינוי, מכיוון שהשנה החולפת וזו שמתחילה בט"ו בשבת שתיהן שנות 'מעשר שני' (שנים איב לשמיטה). ואולם יש לזכור שאין להפריש תרומות ומעשרות מיכול שנה אחת על שנה אחרת (וכאמור, התאריך הקובע לשנה חדשה הוא ט"ו בשבת).

ט"ו בשבת קובע גם לגבי עץ שעברו עליו שלוש שנות 'ערלה'. הפירות שחנטו מט"ו בשבת של השנה הרביעית - אינם 'ערלה'. למעשה, הפרי היחיד שבו צריך לבדוק השנה את מועד החנטה הוא שסק. שאר הפירות יחנטו השנה אחר ט"ו בשבת, והם שייכים לשנה החדשה.

מנהג ישראל שלא לומר 'תחנון' ביום זה, יש הלוכשים בגדי חג, ובין הספרדים יש הנוהגים לומר ליקוטים מהתנ"ך ומהזוהר וכו', ברוח הפסוק "כי האדם עץ השדה".

מקורות: רמב"ם הל' מעשר פ"ט ה"ב. שו"ע או"ח סי' קלא ס"ו. מג"א ופרי"ח שם. השלמה לשו"ע אדה"ז שם (נדפס במהדורה החדשה בכרך ד עמ' תכה) ס"ח. יו"ד סי' רצד ס"ד. סי' שלא סעיפים יז, נט, קכה. ליקוטי מהר"ח ח"ג קטו, ב. ספר 'פרי עץ הדר' (תיקון לט"ו בשבת).

שאלה: אילו שינויים הלכתיים חלים מ'ראש השנה לאילנות' השנה?

תשובה: יש בתורה מצוות הקשורות בפירות האילנות, והן משתנות על-פי השנים. לעניין זה נמנות השנים מט"ו בשבת, שבי"ד בחודש מסתיימת שנה ובט"ו בו מתחילה שנה חדשה.

עד ט"ו בשבת כבר ירדו בדרך כלל רוב גשמי השנה, ועלה שרף חדש באילנות. לכן כל חנטת פרי שהעץ מוציא מכאן ואילך - שייכת לשנה החדשה.

פירות ארץ ישראל חייבים בהפרשת תרומות ומעשרות. מצווה זו כוללת הפרשת 'תרומה גדולה' (לכוהן), 'מעשר ראשון' (ללוי) וממנו 'תרומת מעשר' (לכוהן). נוסף על כך יש להפריש עוד מעשר, שיעודו משתנה לפי השנים: בשנים א,ב,ד,ה למחזור שנות השמיטה - 'מעשר שני', ואילו בשנים ג,ו לשמיטה - 'מעשר עני' (יבול שנת השמיטה עצמה פטור ממעשרות).

מחלקת המודעות (נלוד) של 'שיחת השבוע':

טל' 053-3166532 • דוא"ל: m3166532@gmail.com

תקציר: רב הרפינס חש כי ה'עוזר-מלמד' החדש מזיק יותר מאשר מועיל, והוא דואג עד מאוד. הוא קורא את ג'דעון לעזרה

הפתעה בלתי-נעימה

שקזו? ה'עוזר'!

מרת רוח חלפה על פני ג'דעון וחבריו, בעוד רוח עליצות של נצחון נחה על 'חסידיו' של ה'עוזר' החברהמן, הלוא הם אצבון וחבריו. עמרי פתח בסוגיה שבה החל אתמול רב הרפינס, בדיני חנכה, והרעים בקולו: "תנו רבנן: מצות חנכה גר איש וביתו, דהינו, שימו לב! גר אחד מספיק להוציא ידי חובה את כל המשפחה – ולא רק ביום הראשון!", הדגיש ה'עוזר'. "גם ביום השני, גם ביום השלישי ובכל ימי החנכה, די ומספיק גר אחד בלבד לכל משפחה!"

הילדים החליפו מבטים ביניהם. "רגע", תהה אחד הילדים, "וכי אין מנהג מהדרין להדליק גר לכל אחד ואחד?" ומוזבז קפץ והוסיף: "ויש גם מנהג המהדרין מן המהדרין, להוסיף ולהדליק בכל יום גר נוסף!"

חיה דק התפשט על שפתיו של ה'מלמד'. "כמוכן, כמוכן. אבל מצד שני, חוששני שמרב הדוורים בזכר לגס פה השמן, אנשים ישכחו בסוף את הנס החשוב שקרה בחנכה: איך שגלחמנו ונצחנו את היונים..."

ברגע זה נכנס רב הרפינס לכתה... האם שמע את הנאמר? פניו היו מתוחות מאוד, כאלו הוא אוצר בתוכו כעס גדול. עמרי מהר לסגת למקומו ורב הרפינס פתח בשעור: "תנו רבנן מצות חנכה גר איש וביתו, והמהדרין..." – ורב הרפינס המשיך והסביר את שיטות ההדור, ואז פנה אל התלמידים: "בני, חביבי! בזאת תבחננו! הן ימי חנכה לפנינו, נאמר 'על הנסים' ונזכר את נצחון המעטים על הרבים" – רב הרפינס העיף מבט קצר וחריף לעברו של עמרי – "ונדליק גרות כמנהג המהדרין מן המהדרין דוקא! מי שמקבל עליו – שיצביע!"

הדברים שיצאו מן הלב נכנסו אל הלב. כלם הרימו ידם, חוץ מאצבון. הוא העיף בחדשאי מבט שואל לעברו של עמרי, וקבל בתשובה הנהון כמעט בלתי-נראה. "גם אני", הכריז אצבון ומהר והרים אף הוא את ידו.

באותו רגע, חבריה במוחו של ג'דעון תכנית פעלה...

באותו רגע, חבריה במוחו של ג'דעון תכנית פעלה...

המשך יבוא

"התזכר, ג'דעון, את משל היונה הנמלטת מפני הנץ הטורף? היא בורחת ממנו כל עוד נפשה בה ומצליחה להדחק אל תוך נקיק סלע צר, שאליו הנץ איננו מסוגל להכנס, אך – אויזה! בתוך הנקיק היא מגלה נחש ארסי..."

"כן", ענה ג'דעון, שחש היטב בחרדתו של המלמד. "אזכר. את המשל הזה דרש רבי ישמעאל על בני ישראל היוצאים מארץ מצרים, כאשר סגר עליהם הים לפניהם ומצרים נוסע אחריהם."

"ובכן, בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים", חיה רב הרפינס חיה מריר. "גם אני מרגיש עצמי עתה בדיק כמו יונה

זו... כן, ג'דעון. נפילתי למלכדת ואינני יודע כיצד להחלץ ממנה. אצבון ועמרי לפני, אביו התקף של אצבון מאחורי... מה עושים, ג'דעון, מה עושים?"

ג'דעון היה נרעש. מעולם לא שתף המלמד מהפכת בלבטיו האישיים. הפעם בנראה המלמד כבר קרוב ליאוש; הוא זועק לעזרה! "ואם נצליח לגרם לאצבון לעזוב את הכתה מרצונו?", ברר ג'דעון. המלמד התלהב. "יפה! בדיק בשביל זה קראתי לך. אולי תצליחו אתם, אתה ובני חבורתך, במקום שבו נכשלתי אני..."

למחרת בבקר, עוד בטרם הספיק ג'דעון לשמח את חבריו במשימה הסודית, החל הלמוד, והפעם נכונה הפתעה לא-נעימה. רב הרפינס אחר להגיע הבקר, ומי נגש לדיקן ללמד במקומו במין טבעית

דבר התורה שלי

הנס של הטלה

מה קרה אחרי מפת חשך? כמובן, מפת בכורות.

אבל בין שתי המכות האלה קרה עוד נס גדול. הוא לא כתוב בפרוש בתורה, אבל אנו מוצאים אותו בתהלים: "למפה מצרים בבכוריהם, כי לעולם חסדו".

מה הפונה למפה מצרים בבכוריהם? הבכורים במצרים שמעו שמושה רבנו הזהיר את פרעה שעתידה לבוא על מצרים מפת בכורות, והם החלו לחשוש לחייהם. הם פתחו במלחמה נגד השלטון, ודרשו מאבותיהם ומפרעה לשחרר את בני ישראל.

זה נס מיוחד, משום שהוא נעשה על ידי המצרים עצמם, ובמיוחד הבכורים של מצרים, שנחשבו לבצלי חשיבות מיוחדת במצרים. זו היתה מכה לאמונה המצרית באיללים: האנשים המכבדים ביותר שלהם מפתחים מאלוקי ישראל ואינם סומכים על אלילי מצרים.

בזכות מה זכו בני ישראל לגס כזה? כי בשבת שלפני יציאת מצרים לקחו בני ישראל, במצות השם, טלה, כל משפחה – טלה אחד. המצרים תהו ושאלו את שכניהם אם פתחו פנת חי בכית... השיבו היהודים: "זבח פסח הוא". זה קרבן לאלוקים.

זו היתה אמירה אמיצה ממש, משום שהטלה נחשב אליל של המצרים. היה אסור לאכל טלה בכל מצרים. והנה בני ישראל אינם מהססים לומר למצרים ישר בפנים שהם ישחטו את הטלה לקרבן לאלוקים.

והאמת היא שגם בקרב בני ישראל היו רבים שנגררו אחרי המצרים ועבדו את אליליהם. וגם אותם יהודים השתלטו על יצר הרע, ציתו לקדוש-ברוך-הוא ולקחו טלה לקרבן. זה מה שאמרו למצרים: "אנו עומדים לשחט את האליל שלכם, משום ש'שחטנו' את האליל שבתוכנו".

(על-פי תורת מנחם, כרך טד, עמ' 11)

מה רבו מעשיך ה'

בורא פרי הלחם

מה מברכים על לחם? – "המוציא לחם מן הארץ", כמובן. אבל האם חשבתם פעם לברך על לחם "בורא פרי העץ"?

כן, יש דבר כזה: לחם שגדל על עצים. בשביל זה צריך להרחיק לאזורים הטורפיים בכדור הארץ, שבהם גדל עץ מיוחד שהפרי שלו מזכיר בטעמו... לחם! ספן בריטי גילה לפני מאתיים ושלושים שנים באי טהיטי את עץ הלחם והפיץ אותו בעולם. חוקרים התעניינו בו במיוחד, מפני שהוא יכול להיות פתרון תזונתי טוב לאכלוסיות הסובלות מרעב.

זה עץ מפלא, שעליו צומחים פרות שנראים כמו כפרות לחם. לפרי (אחרי בשול) יש טעם של לחם, והוא טעים מאוד. משקל כל פרי יכול להגיע לשני קילוגרם. קלפת הפרי ירקה ומחוספסת ומזכירה שריון של לטאה.

העצים מתנשאים לשחקים, לעתים לגובה של עשרים וששה מטרים. תחתיהם עומד ניחוח מתקתק, המזכיר מעט אגוז.

עץ יחיד יכול להפיק עד מאתיים פרות בעונה. הפרי עשיר בויטמינים ובחומרים תזונתיים נוספים, ואפשר לאכל אותו אחרי בשול, טגון וצליה, ולשלב במתכונים מרובים.

יש הפורסים את הפרי לפרוסות ומטגנים אותן לצ'פס. מהפרי עושים גם קנוחים לא רעים. בסרי-לנקה מבשלים אותו בחלב קוקוס ותבלינים. פרי עץ הלחם המבשול נחשב ארוחה עקרית מפרסמת. בדרום-מזרח אסיה מכינים ממנו לביבות ואוכלים אותו כחטיפים.

גם גזע העץ מביא תועלת רבה לבני האדם. זה עץ איכותי, שאיננו נפגע מחרקים מזיקים, ולכן הוא משמש לבניית בתים וסירות.

19

מאת: דניאל גורדון | איור: מרדכי אייזנשטט

תקציר: קול פנימי גורם לאחמד להשתתף בפכירה ולנסות לקנות את הבית שהותיר אחריו אדם גלמוד. מי יודע, חשב בלבו, אולי זה ביתו של האדון האציל שנעלם בתאום

הפסוק: יבוא

על פרות מברכים 'בורא פרי העץ', אבל יש פרות שברכתם 'בורא פרי האדמה'. כאלה הם בננה, אגנס ופפאיה, מפני שגזע העץ מתחלף בכל שנה או מפני שהפרי צומח ישירות מהגזע ולא מהענפים.

הלכה בשבוע

הנער מקובה במעמד ההיסטורי

המשפיע החסידי הרב יונה סלפושניק מירושלים הוא מן היחידים שעדיין חיים עימנו שזכה להשתתף בהתוועדות ההיסטוריות שבה קיבל עליו הרבי מליובאוויטש את נשיאות חסידות חב"ד

"הייתה תחושה כללית שזה עומד להתרחש". הרב סלפושניק

כולם יראת כבוד. גם כך הרבי היה נראה משכמו ומעלה. זה לא שקודם לכן נהגו קלות ראש לידו, אבל מאותו יום יכולנו ממש לחוש את המשמעות של רבי.

המפגש הראשון. ביום ההולדת שלי זכיתי להיכנס ל"יחידות" הראשונה. כתבתי לרבי במכתב אישי שאני לא מצליח להתפלל עם כולם, כי אני מתקשה בלשון הקודש. הרבי יעץ לי להתפלל מילה במילה מתוך הסידור, וזה אכן עזר, ואני נוהג כך עד היום.

שליחות באורוגוואי. זכיתי לשמש בשליחות הרבי באורוגוואי, בעקבות היותה של רעייתי ילידת המקום. לאורך כל תקופת השליחות קיבלתי מכתבים והנחיות מהרבי. גם בשליחות נוספת שעשיתי בבואנוס-אייס זכיתי לליווי צמוד, וגם למופת רפואי מיוחד.

המעבר לסנהדריה. לפני יותר מחמישים שנה עלינו לארץ והשתקענו בשכונת סנהדריה בירושלים. כיום יהודים ממגוון הקהילות באים להתפלל אצלנו, כי הם אוהבים את האווירה החמה והחסידית, וכבר יש דור צעיר בקהילה.

בכל דור ודור. בכל שנה, בהתוועדות "בשבת", אני נוהג לשחזר את קורות הימים ההם ובפרט את ההתוועדות, שבה זכינו שהרבי יקבל עליו את נשיאות חסידות חב"ד. רבי זה דבר נצחי, וכל יהודי יכול גם היום להתקשר לרבי, עלידי לימוד תורתו והליכה באורחותיו.

ומתפלל איתם בלימוד. זו הייתה שנת האבל על הרבי הרי"צ, וראיתי חסידים עצובים. עם זה הרגשתי שברור כי 'הרמ"ש' יהיה הרבי.

המעמד ההיסטורי. אני זוכר היטב את האווירה בחודשי החורף תשי"א. החסידים רצו מאוד שהרבי יקבל עליו את הנשיאות, ורבים מהם גם כתבו לו זאת. לקראת יום ההילולא הראשון של הרבי הרי"צ, בי' בשבט תשי"א, הייתה תחושה כללית שזה עומד להתרחש. ההתוועדות התחילה ככל התוועדות. הרבי אמר שיחת קודש ועוד שיחת קודש, ופתאום הרבי התחיל לומר את מאמר החסידות 'באתי לגני'. כל השאר היסטוריה.

יש רבי. באותו רגע ההרגשה של כולם הייתה שזהו, יש רבי! מכאן ואילך הבחורים השתדלו שלא להיקלע לקו המבט של הרבי. השינוי התחולל בתוך יום אחד בלבד. לכולם היה ברור שהרבי רואה על פני הבחורים את כל מעשיהם ונפלה על

תעודת זהות. הרב יונה סלפושניק נולד בשנת תרצ"ו, למשפחה שמוצאה מליטא. בהיותו כבן ארבע עשרה נחשף לאורה של תורת החסידות. זכה להיות בימי הבראשית של הנהגת הרבי מליובאוויטש. שימש שליחו בדרום אמריקה. לפני כחמישים שנה עלה לארץ ומשמש משפיע קהילת חב"ד בשכונת סנהדריה המורחבת בירושלים.

תגלית בקובה. אחרי השואה, בהיותו נער צעיר, התגוררנו בהוואנה, בירת קובה. שם הכרתי את הרב צמח גורביץ, בנו של הרב 'איצ'ה מתמיד' הי"ד. למדתי בתיכון עממי, ואבא ביקש מר' צמח שילמד איתי לקראת ברי המצווה. למדנו גמרא וגם תניא, וכך נחשפתי לתורת החסידות.

החסיד דאג. ר' צמח סיפר לי על הרבי הרי"צ ועל תשוקתו לנסוע אליו. הוא אכן נסע, ובתוך כך הרבי הסתלק. ר' צמח דאג לסדר לי אשרת כניסה לארה"ב, ובאלול תש"י הגעתי לניו-יורק, והשתלכתי בשיבה בבדפורד שבברוקלין.

זיכרונות. הישיבה שכנה לא רחוק מבית המדרש המרכזי של חב"ד, '770', והייתי נוהג לבקר שם מעת לעת. הייתי רואה את חתנו של הרבי, שפונה 'הרמ"ש', יושב לפעמים עם הבחורים המבוגרים שהגיעו מרוסיה

'באתי לגני'. ההתוועדות ההיסטוריות שבה הרבי השמיע את מאמר החסידות הראשון, שסימן את קבלת עול ההנהגה

מרגישים חג
באושר עד

ט"ו בשבט מתוק עם...
אושר עד

